
**“WIJ ZIJN DE LAATSTE
GENERATIE APOTHEKERS
DIE IN ALLE VRIJHEID HEEFT
KUNNEN KIEZEN”**

Zakjes Nozinan en katheters bezorgen op de racefiets

Apothekers Sonja Keizers en Paul Lebbink zijn getrouwd en bouwden ieder een eigen apotheek op tot een begrip in de regio. Zij ging praten met de patiënt en hij specialiseerde zich in bereidingen en palliatieve zorg. Een gesprek over eigen keuzes maken, mediaoptredens en trouwen met je stagiaire.

Werk en privé scheiden, daar zijn ze jaren geleden maar mee gestopt. Sonja Keizers en Paul Lebbink, getrouwd en beiden eigenaar van een apotheek in Den Haag, worden volledig opgeslokt door hun werk.

Ook op zaterdag, als ze kilometers maken op de racefiets, gaat de zorg voor de patiënt door. Zoals een paar weken terug toen Lebbink werd gevraagd een Nozinan-infuus in Vlaardingen te leveren. “Met in de rugzak een zakje Nozinan en een paar katheters zijn we naar Vlaardingen gefietst. We hebben het nuttige met het aangename gecombineerd”, vertelt Keizers.

Apotheker ben je voor de patiënt; vanuit die overtuiging zijn Keizers en Lebbink ieder een eigen weg gegaan met de apotheek. Lebbink specialiseerde zich met Transvaal Apotheek in apotheekbereidingen. Zijn recht op het maken van een bereiding verdedigde hij tot voor de rechter: een weesgeneesmiddelenfabrikant probeerde hem enkele jaren terug tevergeefs te verbieden carbamylglutamaat te bereiden voor een patiënt.

Keizers opende de conceptapotheek Pillen en Praten, waar alles draait om het praten met de patiënt. In een kamer met glazen wanden zette ze zichzelf letterlijk in de etalage van de apotheek. Ook introduceerde Keizers de Pillencheck, een periodiek medicatiegesprek met patiënten. De opmaat naar de huidige medicatiebeoordeling.

Op deze manier naar eigen inzicht het apothekersvak invullen is aan het verdwijnen,

constateren Keizers en Lebbink. “Wij zijn de laatste generatie apothekers die in alle vrijheid heeft kunnen kiezen.”

Hoe staan jullie apotheken er nu voor?

Keizers: “Goed, want de eigen keuzes werpen nu vruchten af. Ik heb altijd aandacht besteed aan mijn patiënten en omdat ik mijn apotheek van nul af aan heb opgebouwd ken ik iedereen. Dat zie ik nu terug in een hoge klanttevredenheidsscore. Verder is het een kick dat ik heb kunnen aantonen dat patiënten behoefte hebben aan persoonlijke zorg van hun apotheker.”

Lebbink: “Met Transvaal Apotheek heb ik een naam opgebouwd voor bereidingen en

Auteur **Edwin Bos**

Keizers en Lebbink: veelzijdige apothekers

Apotheker Sonja Keizers (47) studeerde farmacie in Utrecht en bedrijfskunde in Rotterdam. Ze werkte bij SAL Apotheken als apotheker en regio-manager en op het ministerie van VWS als beleidsmedewerker. In 2005 opende ze apotheek Pillen en Praten in Den Haag.

Apotheker Paul Lebbink (57) studeerde farmacie in Leiden en werd in 1991 eigenaar van Apotheek Transvaal in Den Haag. Hij maakt deel uit van het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden en is voorzitter van de KNMP SIG Productzorg en bestuurslid van de Vereniging van Zelfstandige Apotheken. Zoon Felix (19) studeerde één jaar farmacie, maar stapte onlangs over naar technische bedrijfskunde. Dochter Julia (16) houdt de deur voor een carrière in de farmacie op een heel klein kiertje.

palliatieve zorg. Twee jaar terug heb ik een bereidingsunit gebouwd die voldoet aan alle GMP-eisen en sindsdien stromen de bestellingen binnen uit de hele regio. Verder geef ik regelmatig lezingen over palliatieve zorg. Enkele maanden terug was ik bij de minister in het kader van het euthanasiedebat. Voor mij persoonlijk een belangrijke erkenning.”

Pillen & Praten ontving van CZ € 150 voor een Pillencheck. Ziet u zichzelf als pionier?

Keizers: “Het is wel mijn sport om iets nieuws te ontwikkelen dat door meer apotheken wordt opgepakt. Natuurlijk was ik niet de enige apotheker die aan deze ontwikkeling meewerkte, maar het is toch mooi dat uit de Pillencheck de medicatiebeoordeling is voortgekomen. Nu probeer ik mijn stoppen met roken-programma over te dragen aan andere apotheken.”

Vergoeden zorgverzekeraars de farmaceutische zorg die u levert?

Keizers: “Dat gaat veel moeilijker dan in 2008 met de Pillencheck. In het onderhandelingspel met zorgverzekeraars kunnen wij eenlingen niet meer meekomen. Alleen grote groepen apotheken komen aan tafel.”
Lebbink: “Veel apothekers denken: eerst een tarief en dan komen we in beweging. Wij hebben dat altijd omgedraaid. Is er een vraag in de markt, dan volgt de financiering vanzelf. Zorgverzekeraars zijn bij mij geweest om afspraken te maken over apotheekbereidingen omdat ik voorzie in een lokale behoefte. Helaas konden de zorgverzekeraars mijn tarief niet apart in hun systemen verwerken.”

Het achtuurjournaal, RTL Consult en Radar. U bent regelmatig te zien in de media. Is dat een strategie?

Lebbink: “Sonja heeft de media bewust opgezocht, mij is het overkomen.” Keizers: “Ik wilde Pillen en Praten groot lanceren en heb *de Volkskrant* benaderd, die toen een artikel heeft gepubliceerd. Vervolgens zie je dat media-aandacht weer nieuwe media-aandacht genereert. Toen de vergoeding van

weesgeneesmiddelen voor Pompe en Fabry ter discussie stond, heb ik de NOS getipt over het weesgeneesmiddel dat Paul voor een veel lagere prijs dan de fabrikant maakt. Dezelfde avond stond Paul in het achtuurjournaal. Arnon Grunberg schreef de volgende morgen in zijn *Volkskrant*-column over ‘de Robin Hood-actie van apotheker Paul Lebbink’. Daar ben ik eeuwig jaloers op. Paul is me ver voorbij gestreefd, maar dat kan ik wel hebben.”

Heeft u ook samen in één apotheek gewerkt?

Keizers: “Toen ik studeerde in Utrecht volgde ik mijn stage bij Paul in de apotheek. We werden verliefd en later ben ik ook in Den Haag gaan werken.”
“Maar samen in één apotheek, dat is geen goed idee. Ons huwelijk of de apotheek gaat er dan aan, maar waarschijnlijk allebei. We zijn te verschillend.”

Hoe gaat het volgens u met de openbare farmacie?

Lebbink: “Een belangrijke ontwikkeling is de onlangs aangenomen motie van GroenLinks die minister Edith Schippers van VWS vraagt te onderzoeken of het eerste-uitgiftegesprek uit het eigen risico kan. Een grote steun voor apothekers.”
Keizers: “Het is goed dat het zorgverlener-schap van de apotheker nu letterlijk zichtbaar wordt doordat we een tarief vragen voor het eerste-uitgiftegesprek. We moeten even door de negatieve media-aandacht heen, maar dat is allemaal voor de goede zaak. Het gaat de goede kant op met ons vak.”

Wat zijn uw plannen voor 2015?

Lebbink: “Een van mijn apothekers is partner geworden in de apotheek en neemt nu managementtaken van me over. Ik krijg volgend jaar meer ruimte voor verdere inhoudelijke ontwikkeling van mijn apotheek en voor andere hobby’s, zoals sport.”
Keizers: “Ik ga nadenken of er nog leven is na Pillen en Praten. Het gaat goed met de apotheek, maar ik ben toe aan een nieuwe uitdaging.” ■

TOEN IK STUDEERDE VOLGDE IK MIJN STAGE BIJ PAUL IN DE APOTHEEK